

RIKSDAGENS SVAR 342/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft och av lagen om utstationerade arbetstagare

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft och av lagen om utstationerade arbetstagare (RP 161/2014 rd).

Beredning i utskott

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 17/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) 9 a §, sådan den lyder i lag 469/2012,

ändras 4, 5, 9 och 9 b §,

sådana de lyder, 4 § delvis ändrad i lag 708/2008, 5 § delvis ändrad i lagarna 469/2012 och 794/2014, 9 § delvis ändrad i lagarna 1052/2010 och 469/2012 samt 9 b § i lag 469/2012, och

fogas till lagen en ny 4 a § och till 5 a §, sådan den lyder i lag 469/2012, ett nytt 2 mom. som följer:

4 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte om

1) arbete som utförs av hyrda arbetstagare fortgår högst 10 arbetsdagar utan avbrott, eller om

2) värdet av vederlaget för ett i 2 § 1 mom. 2 punkten avsett underleverantörsavtal utan mervärdesskatt understiger 9 000 euro.

Vid uträkningen av gränsvärden enligt 1 mom. anses arbetet ha fortgått utan avbrott, om det arbete eller det arbetsresultat som presterats för beställarens räkning baserar sig på flera avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra.

Begränsningen av tillämpningsområdet enligt 1 mom. 1 punkten tillämpas inte på rätten för en företrädare för personalen att få information enligt 6 § 2 mom.

4 a §

Annan lagstiftning om beställarens skyldigheter

I lagen om utstationerade arbetstagare (1146/1999) finns bestämmelser om beställarens och avtalspartens skyldigheter när ett företag som är etablerat i en annan stat utstationerar arbetstagare i Finland.

5 §

Beställarens utredningsskyldighet

Innan beställaren ingår ett avtal om anlitande av en hyrd arbetstagare eller arbete som baserar sig på ett underleverantörsavtal, ska beställaren av avtalsparten begära och denne till beställaren lämna

1) utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993),

2) ett handelsregisterutdrag eller motsvarande uppgifter som erhållits från handelsregistret på något annat sätt,

3) utredning om att företaget inte har sådan skatteskuld som avses i 20 b § 1 mom. 2 punkten i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) eller en av myndighet lämnad utredning om beloppet av skatteskuld,

4) intyg över tecknande av pensionsförsäkringar för arbetstagare samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts angående pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning,

5) en redogörelse för vilket kollektivavtal som ska tillämpas på arbetet eller för de centrala anställningsvillkoren,

6) en redogörelse för hur företagshälsovården är ordnad.

Om ett utländskt företag är en hyrd arbetstages arbetsgivare eller är part i ett underleverantörsavtal, ska beställaren av företaget begära

och företaget ska lämna uppgifter som motsvarar de uppgifter som avses i 1 mom., i form av registerutdrag eller motsvarande intyg i enlighet med lagstiftningen i företagets etableringsland eller på något annat allmänt vedertaget sätt. En utländsk avtalspart ska dessutom presentera utredningar enligt 1 mom. 1 och 3 punkten, om det utländska företag som är avtalspart har ett i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) avsett företags- och organisationsnummer. Om en utländsk avtalspart i arbetssyfte i Finland utstationerar arbetstagare som avses i 1 § 2 mom. 1 och 3 punkten i lagen om utstationerade arbetstagare (*utstationerad arbetstagare*), ska beställaren innan arbetet enligt det avtal som avses i denna lag inleds utreda hur den sociala tryggheten för arbetstagarna bestäms.

Beställaren kan också själv inhämta de uppgifter som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och i 2 mom. samt en i 1 mom. 3 punkten avsedd uppgift om den andra avtalspartens skatteskuld hos Skatteförvaltningen i enlighet med 20 d eller 20 e § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter. Beställaren har rätt att godkänna annan utredning än sådan som lämnats av en myndighet såsom utredning eller intyg som avses i 1 eller 2 mom. i denna paragraf, om informationen lämnats av någon annan bedömare eller registerförare som allmänt anses vara tillförlitlig.

Beställaren behöver inte begära utredning och intyg enligt 1, 2 och 5 mom. eller vid ingående av avtal förutsätta att uppgifter enligt 6 mom. lämnas, om beställaren har grundad anledning att lita på att avtalsparten fullgör sina lagstadgade skyldigheter till följd av

1) att avtalsparten är staten, en kommun, en samkommun, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun i landskapet Åland, en församling, en kyrklig samfällighet, Folkpensionsanstalten eller Finlands Bank, ett i aktiebolagslagen (624/2006) avsett publikt aktiebolag, ett statligt affärsverk eller ett bolag som helt ägs av ett statligt affärsverk, en privaträttslig samman slutning eller ett privaträttsligt bolag som helt ägs av en kommun eller en samkommun eller en

motsvarande utländsk sammanslutning eller ett motsvarande utländskt företag,

- 2) att avtalspartens verksamhet är etablerad,
- 3) att avtalsförhållandet mellan beställaren och avtalsparten kan anses vara etablerat som en följd av tidigare avtalsförhållanden, eller
- 4) orsaker som kan jämföras med dem som anges i 1—3 punkten.

Om ett avtal som avses i denna lag gäller i över 12 månader, ska beställarens avtalspart under avtalsförhållandet med 12 månaders mellanrum lämna beställaren de utredningar som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten eller motsvarande i 2 mom. avsedda uppgifter.

Beställaren ska vid ingående av ett avtal som avses i denna lag förutsätta att den andra avtalsparten beträffande sådana arbetstagare som utstationerats efter det att det avtalsenliga arbetet inletts presenterar ett intyg över hur den sociala tryggheten för dessa arbetstagarna bestäms, innan arbetstagarna inleder sitt arbete.

Utredningar, intyg och andra uppgifter som avses i 1, 2 och 6 mom. ska bevaras i minst två år efter det att det arbete som avtalet gäller har avslutats.

Bestämmelser om beställarens utredningsskyldighet i samband med byggverksamhet finns i 5 a §.

5 a §

Beställarens utredningsskyldighet i samband med byggverksamhet

Utredningsskyldigheten för en beställare med anknytning till byggverksamhet omfattar utöver det som sägs i 5 § 2 mom. även skyldighet att utreda om alla utstationerade arbetstagare innan de inleder sitt arbete har gällande intyg över hur

den sociala tryggheten för arbetstagaren bestäms.

9 §

Försummelseavgift och förhöjd försummelseavgift

Beställaren är skyldig att betala en försummelseavgift, om beställaren har

1) försummat utredningsskyldigheten enligt 5 eller 5 a §,

2) ingått avtal om arbete som avses i denna lag med en näringsidkare som meddelats näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985) eller med ett företag vars bolagsman eller styrelseledamot eller vars verkställande direktör eller någon annan person i därmed jämförbar ställning inom bolaget har meddelats näringsförbud, eller

3) ingått ett i denna lag avsett avtal trots att beställaren måste ha känt till att den andra avtalsparten inte haft för avsikt att fullgöra sina lagstadgade betalningsskyldigheter såsom avtalspart och arbetsgivare.

Försummelseavgiften bestäms till minst 2 000 euro och högst 20 000 euro. Om beställaren har brutit mot vad som föreskrivs i 1 mom. 2 eller 3 punkten, påförs försummelseavgiften förhöjd, så att beloppet är minst 20 000 euro och högst 65 000 euro.

När storleken på försummelseavgiften bestäms beaktas graden, arten och omfattningen av brottet mot utredningsskyldigheten samt värdet av avtalet mellan beställaren och dennes avtalspart. Som faktorer som sänker försummelseavgiften beaktas beställarens strävan att förhindra eller undanröja konsekvenserna av försummelsen och som faktorer som höjer avgiften beaktas upprepad och planmässig försummelse samt andra omständigheter.

Försummelseavgiften kan lämnas opåfordrad eller påföras till ett belopp som understiger minimibeloppet, om gärningen kan anses vara ringa och om det med tanke på omständigheterna är skäligt att avgift inte påförs eller påförs till ett belopp som understiger minimibeloppet.

Försummelseavgift ska inte påföras enligt 1 mom. 2 punkten, om beställaren har fullgjort sin utredningsskyldighet enligt 5 eller 5 a § men uppgifterna, intygen eller utredningarna inte har visat att den aktör som avses i 1 mom. 2 punkten har meddelats näringsförbud.

Försummelseavgift påförs inte för brott mot 5 a § 2 mom. om beställaren inte visste eller skäligen kan förutsättas ha vetat att de utstationerade arbetstagarna saknade gällande intyg över hur den sociala tryggheten för arbetstagaren bestäms.

9 b §

Justering av försummelseavgiftens och den förhöjda försummelseavgiftens belopp

Maximi- och minimibeloppet av försummelseavgiften och den förhöjda försummelseavgiften enligt 9 § justeras vart tredje år genom förordning av statsrådet så att det motsvarar förändringen i penningvärdet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om utstationerade arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utstationerade arbetstagare (1146/1999) 8 och 9 a §, sådana de lyder, 8 § i lag 1338/2014 och 9 a § i lag 1198/2005, och

fogas till lagen nya 8 b och 8 c § som följer:

8 §

Tillsyn

Arbetskyddsmyndigheterna övervakar att denna lag iakttas, med undantag för de paragrafer i jämställdhetslagen som nämns i 2 § 5 mom. i den här lagen vars efterlevnad övervakas av jämställdhetsombudsmannen samt diskriminerings- och jämställdhetsnämnden.

Arbetsgivaren eller, om arbetsgivaren inte har något driftställe i Finland, en i 4 a § avsedd företrädare ska på begäran ge arbetskyddsmyndigheterna de uppgifter och utredningar som avses i 4 b § 1 mom. och 5 § 2 mom.

Arbetskyddsmyndigheterna har rätt att av arbetsgivaren på begäran få alla handlingar som hänför sig till skyldigheten enligt 8 b § till påseende och vid behov få kopior av dem.

8 b §

Lämnande av uppgifter till den som låter utföra arbetet

Arbetsgivaren eller en i 4 a § avsedd företrädare ska i sådana situationer som avses i 1 § 2 mom. 1 eller 3 punkten lämna den som låter utföra arbetet ett intyg över hur den sociala tryggheten bestäms för arbetstagare som utstationerats efter det att det avtalsenliga arbetet inletts. Intyget ska lämnas innan de utstationerade arbetstagarna inleder sitt arbete. Ett skriftligt intyg över att skyldigheten fullgjorts ska bevaras under den tid som det avtalsenliga arbetet pågår.

Denna paragraf tillämpas inte, om värdet av vederlaget för ett i 1 § 2 mom. 1 punkten avsett underleverantörsavtal utan mervärdesskatt understiger 9 000 euro eller om det arbete som utförs av i 1 § 2 mom. 3 punkten avsedda hyrda arbetstagare fortgår högst 10 arbetsdagar utan avbrott. Vid uträkningen av dessa gränsvärden an-

ses arbetet ha fortgått utan avbrott, om det arbete eller det arbetsresultat som presterats för den som låter utföra arbetet baserar sig på flera avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra.

8 c §

Lämnande av information om tillsynsmyndigheten

Arbetsgivaren ska innan arbetet inleds ge den utstationerade arbetstagaren information om den myndighet som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen och ger råd i frågor som rör lagen. Informationen kan också lämnas av en i 4 a § avsedd företrädare för arbetsgivaren.

Den som låter utföra arbetet ska lämna det utstationerande företaget skriftlig information om den myndighet som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen och ger råd om den. Den skriftliga informationen ska vara verifierbar under den tid som det avtalsenliga arbetet pågår.

Denna paragraf tillämpas inte, om värdet av vederlaget för ett i 1 § 2 mom. 1 punkten avsett underleverantörsavtal utan mervärdesskatt understiger 9 000 euro eller om det arbete som utförs av i 1 § 2 mom. 3 punkten avsedda hyrda arbetstagare fortgår högst 10 arbetsdagar utan avbrott. Vid uträkningen av dessa gränsvärden anses arbetet ha fortgått utan avbrott, om det arbete eller det arbetsresultat som presterats för den som låter utföra arbetet baserar sig på flera avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra. Den som låter utföra arbetet har inte någon informationsskyldighet enligt 2 mom. om avtalsförhållandet mellan den som låter utföra arbetet och arbetsgivaren kan anses vara etablerat som en följd av tidigare avtalsförhållanden.

9 a §

Straffbestämmelse

En arbetsgivare, en företrädare för denne eller en företrädare som utsetts i enlighet med 4 a § som uppsåtlig eller av oaktsamhet

1) bryter mot bestämmelserna om innehavande av eller skyldighet att meddela i 4 b § avsedda uppgifter och utredningar,

2) underlåter att lämna i 8 a § avsedda uppgifter till en företrädare för personalen, eller

3) bryter mot bestämmelserna i 8 b § om lämnande av uppgifter till den som låter utföra arbetet,

ska för brott mot lagen om utstationerade arbetstagare dömas till böter.

För brott mot lagen om utstationerade arbetstagare döms även den som låter utföra arbetet eller en företrädare för denne, om denne uppsåtlig eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra den i 4 a § föreskrivna ombesörjningsskyldigheten, eller arbetsgivaren, den som låter utföra arbetet eller en företrädare för någon av dessa, om denne bryter mot informationsskyldigheten enligt 8 c §, en företrädare för den som låter utföra arbetet dock endast med beaktande av anvisningarna och förfarandena på arbetsplatsen.

Bestämmelser om straff för arbetsbrott finns i 47 kap. i strafflagen (39/1889).

Ansvarsfördelningen mellan arbetsgivaren och dennes företrädare samt mellan den som låter utföra arbetet och dennes företrädare bestäms enligt de grunder som anges i 47 kap. 7 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 11 mars 2015